

Universitätsbibliothek Paderborn

**Rvperti Abbatis Monasterii Tuitiensis, ordinis sancti
Benedicti, Theologi antiqui ac plane clarissimi, in Cantica
Canticorum de incarnatione Domini commentario[rum],
libri VII**

Rupertus <Tuitensis>

[Köln], 1527

VD16 B 3703

Quæ est ista, quæ progreditur, quasi aurora consurgens, pulchraut luna,
electa ut sol, terribilis ut castro[rum] acies ordinata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34445

RVP. IN CANT. CAN. CAP. VI.
uel sequentem habitura est: uere columba, quia
gratia plena, uere electa, q̄ non solum salua exi-
steret, uerum etiam ipsam salutem pareret

¶ Viderunt illam filiae, & beatissimam
prædicauerunt, reginæ & concubinæ lau-
dauerunt eam.

¶ Hoc ipsamet præuidens ac prænoscens, cum
dixisset, quia respexit humilitatem ancillæ suæ,
subiunxit atq; ait: Ecce enim ex hoc beatam me
dicens omnes generationes. Nōne ut secundum
præsentem literam hoc dictum sit, & generatio
reginarum, & generatio concubinarum, & ge-
neratio adolescentularum: nonne (inquam) oēs
istæ generationes beatam dicent illam? Reuera,
& si impares meritis, atramen fide consimiles:
ecce uident illam, ecce cōtemplantur illam unā,
illam electam, & cum admiratiōe ineffabili uo-
laudantes, talem beatissimam prædicantes, non
solum hic in isto exilio mortalitatis, uerum eti-
am & multo amplius in illa prima uitæ & im-
mortalitatis, ubi uident eam dominantem, & do-
minando possidentem regnum dilecti, eo uideli-
cet iure, quo decet matrem possidere regnum fi-
lii sui. Et quid dixerunt laudantes, & beatissi-
mam prædicantes.

¶ Quæ est ista, quæ progreditur, quasi au-
rora consurgens, pulchra ut luna, electa ut
sol, terribilis ut castrorū acies ordinata.

¶ Q; pulcher ordo in ista laudatione, in ista tua
pulchritudinis o beatissima prædicatione, Pri-

COMMENTAR. LIB. VI. 97

mum consurgēs ut aurora, deinde pulchra ut luna, deinde electa ut sol. Quando nata es o uirgo beata, tunc uera nobis aurora surrexit, aurora prænūcia diei sempiterni; quia sicut aurora quotidiana finis præteritæ noctis, & initium est dies sequentis: sic natuitas tua, natuitas ex semine Abrahæ, clara ex stirpe Dauid, ad quos cum iuramento dei facta est re promissio benedictionis: finis dolorum, & consolationis fuit initium. finis tristitiae, & letitiae nobis extitit principium.

¶ Quando autem spiritus sanctus in te superuenit, & filium uirgo conceperisti, uirgo peperisti tunc tu & ex tunc pulchra pulchritudine diuina: pulchra (inquam) non quomūcunq; sed ut luna. Sicut enim luna lucet, & illuminat luce non sua, sed ex sole cōcepta: sic tu o beatissima, hoc ipm quod tam lucida es, non ex te habes, sed ex gratia diuina, gratia plena. Quando autem de hoc mundo assumpta atq; ad æthereum thalamum translata es, tunc tu & ex tunc electa ut sol, electa (inquam) nobis, quia sicut ex te natum dei filium solem uerum, solem æternum adoramus, & colimus ut deum uerū: sic & te honoramus, atq; ueneramur, ut uerī dei genitricem, scientes quia totus honor impensus matri, sine dubio redundat in gloriam filij.

¶ Et quidem natura non tu idem es quod ille sol sed nihilominus tāta es, ut te honoret ipse sol, honore, quo decet filios honorare parentes suos, Qui enim dixit: Honora patrē tuum & matrem non dubium, quin & ipse honoret, & ab omnibus amicis suis suam uelit honorari matrem. Fīnis cantici idem sonat quod principium, terribi Exod. 20.

N

RVP. IN CAN.CANT. CA. VI.

Iis ut castrorum acies ordinata, sicut superius iā dictum est. Protinus uero, quod dixeras o dilecta filibus Hierusalem, percunctantibus quo abijsset dilectus tuus, dilectus meus descendit ad areolam aromatis ut pascatur, in ortis, ipse gratarter acceptum, confirmat his uerbis.

¶ Descendi in ortum nucum, ut uiderem poma conuallis, & inspicerem si florisset uinea, & germinassent mala punica.

¶ Ita soror mea ut nouissime dixisti. Ego descendi, uidelicet de cœlis in ortum meum, ortum nucum, factus sum enim ex te muliere, factus sub lege, quæ nimis lex sic mihi est tanquam ortus nucum. ¶ Denicē sicut nux sub amaro corice, intra testam duram, dulcem & ad uescendū suauem continet nucleum, ita sub amara uel occidente litera, & durissimo iugo cæmoniarū, suauem atq; uiuificantem cōtinet spiritum. Ad quid huc descendis? Ut uiderem poma conuallir, & inspicerem si florisset uinea, & germinassent mala punica. Verum quod econtra euenit, illud cantabile non est, ad Cantica Canticorum non pertinet: siquidem respicias causam illoꝝ, qui illici descensui meo nimis ingratifiuerūt. Amici nostri & filiæ Hierusalem adolescentulæ nostræ iā dudum rem gestam bene nouerunt, secūdum illam parabolam quam dixi, quæ est huiusmodi. Homo erat paterfamilias, qui plantauit uineam & sepem circundedit ei, & iudit in ea torcular et cætera, usque, nouissime autem misit ad eos filium suum, dicens: Verebuntur filium meum

Gal. 4
Lex, sicut
nux est.
2. Cor. 3

Parabola
de agrico
lis uineæ.
Math. 21,